FÖRSAMLINGSTIDNING FRÅN SVENSKA KYRKAN VÅREN 2025

Liljebladet

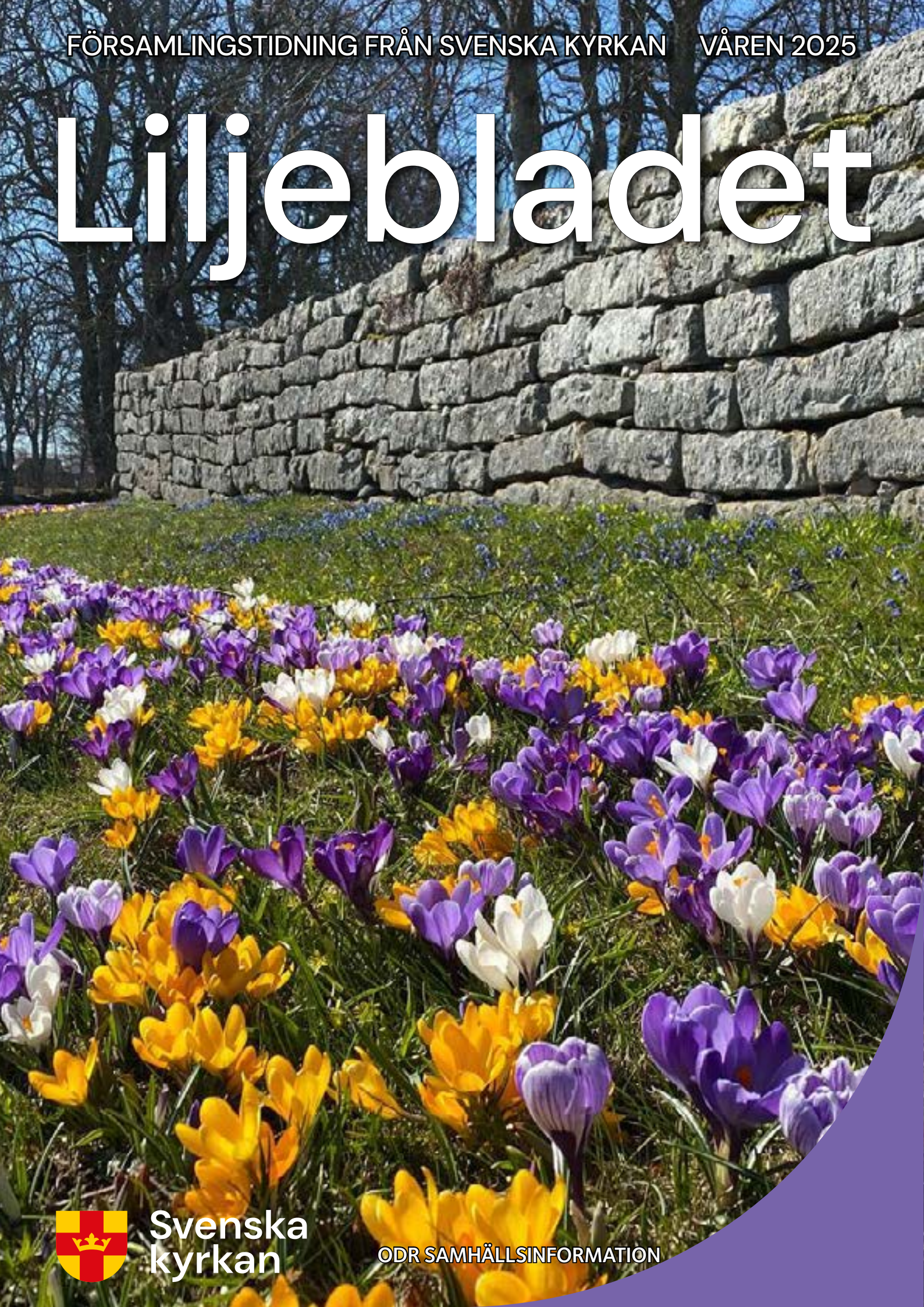

Svenska kyrkan

ODR SAMHÄLLSINFORMATION

Varsågod! Du får denna tidning för att du bor i Götene kommun

Liljebladet är en församlingstidning som är klassad som samhällsinformation och delas ut till alla hushåll i Götene kommun fyra gånger om året av Svenska kyrkan Götene pastorat. **Trevlig läsning!**

Kära läsare av Liljebladet!
I en psalm står det: ”Världen som nu föds på nytt pånyttföder glädjen…” Det är en vår- och påskpsalm 517 i Svenska psalmboken. Texten, som går tillbaka till 1100-talet, är skriven av Adam av S:t Victor och till svenska tolkad av Anders Frostenson. Visst är det så när våren börjar spira att det kommer liv och en positiv känsla i naturen som påverkar många av oss.

Psalmen tittar framåt, på det som skall komma i naturen, livet och vardagen. Vår svenska natur ger oss tydliga tecken att tolka livet. Nu på våren sammanfaller det med det som är kyrkans stora budskap att Kristus är uppstånden och att vi får ett löfte som gäller inte bara i tiden utan för evigheten. I kyrkans gudstjänst på Påskdagen hälsar vi med orden: ”Kristus är uppstånden!” och man svarar ”Ja, han är sannerligen uppstånden!” Detta löfte får bära oss i livet och vara vår trygghet inför livets slut.

Dessa rader skrivs i slutet av januari. Vi har just erinrat oss förintelsen och dess offer. En kvinna som överlevde koncentrationslägret Ravensbrück berättar i en bok om hur det som höll henne uppe var att se korset på Fürstenbergs kyrkas torn. Vi får som hon bära hoppet om uppståndelse och evigt liv. Allt gott!

/Leif Nordlander,
vikarierande kyrkoherde

INNEHÅLL

Gökotta	3
Holmestads kyrka	4-5
Musikevenemang i vår	6
Dags att ta bort gravlykta - Fråga prästen	7
Kalender	8-9
Kyrkovalet 2025 - Blue shield	10
Mötesplatser och arrangemang	11
Kyrkogårdens historia del 2 av 4	12-13
Biskopen leder stiftet	14-15
ACT - Fasteaktionen 2025	16

Njut av vårlökarna

Äntligen börjar de komma, de efterlängtade små vårblommorna. Passa gärna på att njuta av pastoratets omtyckta *(av både människor och insekter)* vårlökar vid kyrkogårdarna vid Skälvums kyrka, Kinne-Kleva kyrka och Götene kyrka.

Ansvarig utgivare: Leif Nordlander
Chefredaktör: Maria Jansson
Art director: Maria Jansson
Text: Maria Jansson
Foton: Svenska kyrkans bildarkiv om inget annat anges
Omslagsbild: Vårlöksplantering vid Skälvums kyrka
Tryckeri: Just Nu AB, Skövde
Distribution: NWT Direkt - NWT distribution AB

Har du inte fått din tidning?
Anmäl utebliven tidning via **gotene.pastorat@svenskakyrkan.se** eller via telefon 0511-285 00. Uppge ditt namn och fullständiga adress.

Pilgrimsvandra i vår

Pilgrimsdagar 28/5-1/6
Götene pastorat och Skara stift bjuder in till dagar med vandringar, föredrag och musik. Man kan delta alla dagar med övernattning eller komma på en enskild programpunkt. Medverkande: stiftspedagog Anders Blom, pilgrimspräst Mikael Kjell mfl.

28-31/5 19:30 Bön i Taizeanda i Husaby kyrka
29-30/5 Dagsvandringar
31/5 Halvdagsvandring, föredrag och musikgudstjänst
1/6 Föredrag, vandring och mässa

För mer information och anmälan för övernattning se **www.svenskakyrkan.se/skarastift**

Måndagsvandringar

Även i år inbjuder vi till måndagsvandringar med pilgrimstema i pastoratet. Se även separat pilgrimsfolder som finns i kyrkor, församlingshem och Infopoints från och med maj månad. Där finns uppgifter om pilgrimsvandringar ända fram till september.

Maj
19/5 Sörboleden, samling vid Dalakvarn
26/5 Ova, samling vid Ova kyrka

Juni
2/6 Hällekis, samling vid Dimbo
9/6 Årnäs, samling vid båtklubbens parkering i hamnen
16/6 Österäng, samling vid Mon, parkeringen
23/6 Gössäter, samling vid Kalkvägen
30/6 Hällekis, samling Hönsäters kapell

Måndagsvandringen startar kl. 18:00, 3-5 km
Ta med egen fikakorg.

© Bodal Lidingö

Gökotta

Nationalencyklopedin beskriver Gökottan som en ’Utflykt i naturen tidigt en vårmorgon – ofta Kristi himmelsfärdsdag – vid den tid då göken börjat gala. Avsikten kan ursprungligen ha varit att ta tydor inför framtiden av gökens rop (t.ex. ”Västergök är bästergök”). Gökottan fick en vidare spridning först i början av 1900-talet, inte minst inom folkrörelserna, eftersom många föreningar tog upp den i sin programverksamhet’.

I våra dagar innebär ofta gökotta att man firar gudstjänst i samband med Kristi himmelsfärd, utomhus en tidig vårmorgon. Efteråt äter man sin medhavda picknick/fikakorg i naturen.

I det gamla bondesamhället hade Kristi himmelsfärdsdag en stark ställning inom folktron. Den räknades som den första sommardagen och kallades till exempel ”barärmsdagen”, eftersom det var startskottet för kvinnor att börja använda ärmlösa bomullsklänningar. Det var också dagen då ungdomar, pojkar och flickor, annars strängt åtskilda, hade tillåtelse att träffas utan föräldrarnas översyn. En dag att fira på många sätt.

Seden att samlas ute i skogen och lyssna efter gökens lockrop, hade även en vidskeplig aspekt. Göken ansågs som en viktig spådomsfågel, ”västergök är bästergök” och ”norrgök är sorggök” är exempel på tydor som de flesta av oss känner till. En ung flicka kunde också räkna antalet ”kucku” som göken utstötte, för att få reda på hur många år det var kvar till bröllopet.

I västra delarna av Sverige i det förindustriella samhället, det vill säga ungefär 1500-talet till 1900-talet, är det känt att människor tände eldar på Kristi himmelsfärds dag, en sed som är känd även i Skåne.

På sina håll trodde man att eldarna skulle skrämma bort vargar, det vill säga samma förklaring som har knutits till valborgsmässoeldarna.

En annan sed förknippad med Kristi Himmelsfärdsdag är ”gökotta”, som är känd i södra och mellersta Sverige. Traditionellt ansågs det här vara en bra dag för att ta tydor, det vill säga att se in i framtiden, om man i skogen lyssnade på göken på morgonen. Att anordna gökotta på Kristi himmelsfärdsdagen är en tradition som går tillbaka till slutet av 1800-talet.

”Kristi Himmelsfärdsdag är en högtid till åminnelse av Jesus himmelsfärd fyrtio dagar efter påsk. Påsken följs av fyrtio glädjedagar, den tid som Jesus efter uppståndelsen visade sig för sina närmaste anhängare. I Apostlagärningarna står det att Jesus for upp till himlen på den fyrtionde dagen efter sin uppståndelse från de döda. Kristi Himmelsfärdsdag inträffar alltid på en torsdag, i enlighet med kyrkokalendern”

Så, från början var alltså gökottan kanske främst en naturupplevelse då man njöt av vårens prakt och lyssnade på skogens fåglar. I våra dagar firas utomhusgudstjänst på olika platser i trakten av Kinnekulle. Ta chansen att vara med om gökotta på någon av dessa platser:

Torsdag 29 maj - Kristi himmelsfärdsdag

08:00 Gökotta*
Munkängarna

08:00 Gökotta*
Broby kapell

08:00 Gökotta*
Bjurums kyrkoruin Vättlösa

* Ta med stol och egen fikakorg

Holmestads kyrka

Uppgifterna om när Holmestads gamla kyrka byggdes går isär men det var troligen på 1200-talet. Liksom flera av pastoratets medeltida kyrkor blev Holmestads kyrka med tiden för liten. På 1700-talet förstorades kyrkorna i Fullösa, Kestad, Västerplana och Vättlösa liksom Holmestads kyrka vilken 1741 förlängdes åt väster. Men det räckte tydligen inte i längden och till skillnad från de nämnda kyrkorna revs Holmestads kyrka 1874. Den hade då kor, långhus, sakristia och vapenhus samt ett klocktorn på taket.
En ny kyrka byggdes 1874 på höjden 300 meter norr om den gamla kyrkan. Att platsen varit galgbacke är säkert inte sant enligt två historiker jag pratat med. Den åttkantiga kyrkan, som ritades av Ernst Jakobsson, är en så kallad centralkyrka, en kyrkotyp med rötter i antiken och barocken. Den blev vanlig under slutet av 1800-talet och ansågs särskilt lämplig för protestantiska kyrkor där det predikade ordet var viktigt och i en centralkyrka kan alla se och höra lika bra.
År 1963 byggdes kyrkan om invändigt. Läktare togs bort liksom några bänkar i koret varvid antalet sittplatser halverades. Sakristia och ingång flyttades. Den ursprungliga stilen behölls trots den omfattande ombyggnaden.

Av den gamla kyrkans inventarier finns den medeltida dopfunten i sandsten, **(bild 1)** två skulpturer föreställande Petrus och Paulus, **(bild 2)** och altartavlan målad av Carl Gustaf Hoist 1671, nu i korets norra del. Storklockan är av medeltida typ medan lillklockan gjöts om 1766. På norra läktaren finns predikstolen **(bild 4)** från 1600-talet liksom delar från den gamla altaruppsatsen.

Nuvarande predikstol **(bild 5)** och altaruppsats är från 1874. Altartavlan **(bild 3)** som målades 1889 av Sven Linderoth, föreställer Jesus och den kananeiska kvinnan. Linderoth, född 1859 i Saleby och död 1934 i Järpås, har målat flera altartavlor i Skara stift.

1.

2.

3.

4.

5.

Den stora ljuskronan **(bild 6)** som hänger från kupolen är från 1924. Kyrkan hade året före fått elektricitet. Som enda kyrka i Götene pastorat har Holmestads kyrka två orglar. År 1875 invigdes en orgel byggd av E.A Setterqvist & Son, Örebro. Orgeln har sju stämmor. En ursprunglig trumpetstämma har tyvärr bytts ut. 1978 byggdes en ny orgel på 15 stämmor av Smedmans orgelbyggeri, Lidköping. Mycket tack vare kyrkans dåvarande kantor, Josef Elmlund, fick den gamla orgeln stå kvar på läktaren och den nya placerades i koret.

På www.svenskakyrkan.se/gotene/holmestads-kyrka finns en nedladdningsbar folder med ännu mer information om Holmestads kyrka.

Text och bild: Björn Sjöstedt

Österplana kyrka

Från och med den 18 november 2024 ägs Österplana kyrka av Josefin Thor och Patrik Fromell.
Inför försäljningen har de lösa inventarierna i Österplana kyrka flyttats till kyrkorna i Kinnekulle församling. Bland annat har ljuskronor, takarmaturer och ljuslampetter flyttats till Medelplana kyrka. Den äldsta takkronan, som skänkts av Harald Stake, har flyttats till Hönsäters kapell.
Två väggljusstakar pryder numera väggarna i Kestads kyrka och duvan som tidigare var upphängd ovanför predikstolen i Österplana kyrka, har fått sin nya plats ovanför predikstolen i Kestads kyrka.
Kvar i Österplana kyrka finns orgel och kyrkklockor, som Svenska kyrkan Götene pastorat även i fortsättningen har möjlighet att ringa i när det sker gravsättning eller urnsättning vid Österplana gamla kyrkogård.

Josefin Thor, Kjell Gustafsson ordförande i kyrkorådet och Patrik Fromell.

Musikevenemang

Vårsoaré i Forshem

Torsdagen den 13 mars kl. 19:00 är det återigen dags för den populära Vårsoarén i Forshems församlingshem.
'Ett vågspel - kom om du törs'
Biljettpris: 100 kronor
Föranmälan senast den 11 mars till Pernilla Frick ring eller SMSa till 072-205 25 97
Vårsoarén arrangeras till förmån för act

Musikgudstjänster och konsert

Lördagen den 3 maj kl. 17:00
Musikgudstjänst 'Hemma' i Kinne-Vedums kyrka
Medverkan: Veronika & Tobias Andersson, sång och saxofon samt Magnus Johansson, sång

Onsdagen den 7 maj kl. 19:00
Konsert 'Halleluja moments' i Götene församlingshem
Medverkan: Kören Våghalsarna

Söndagen den 11 maj kl. 18:00
Musikgudstjänst i Hangelösa kyrka
Medverkan: Diskantkören Pix och Barnkören Pax

Söndagen den 18 maj kl. 18:00
Musikgudstjänst 'Sång och musik i vårkväll' i Holmestads kyrka
Medverkan: Götene kyrkokör

Valborgsmässofirande 30 april

Traditionellt firande med körsång och vårtal.

18:00 Berget, Helenagården i Götene
Medverkan: Götene kyrkokör

19:00 Husaby kyrka och **20:00** Sankt Sigfridsliden
Medverkan: Ledsjö/Husaby kyrkokör

19:30 Silbohof
Medverkan: Cantabile och barn- och ungdomskör

19:30 Källby hallar
Medverkan: Kör

20:00 Kårtorp, Kinne-Vedum
Medverkan: Götene kyrkokör

20:00 Österäng
Medverkan: Kinnekullekören

Firandet arrangeras av olika aktörer verksamma i Götene

Välgörenhetskonsert med Läkarmissionen

Lördagen den 15 mars klockan 16:00

Plats: Kinne-Kleva kyrka

Medverkande: Sofia Källgren, körsångare och musiker under ledning av Lars 'Lisa' Andersson

Lämna ditt bidrag till Läkarmissionen under konserten!
Fritt inträde - Begränsde antal platser

"Det känns fantastiskt för mig som artist att få medverka vid dessa konserter, att få samlas kring sång och glädje och faktiskt göra skillnad. Beundrar djupt Läkarmissionens arbete" Sofia Källgren

Fredaxorgel

Fredaxorgel är ett kvällsarrangemang med orgelmusik i olika genrer och musikstilar tillsammans med organisten Helena Ambertson med flera. Efteråt bjuds till en enkel samvaro med lite tilltugg.

Kommande Fredaxorgel
28 mars kl. 19:30 i Husaby kyrka

Fredaxorgel arrangeras i samarbete med sensus

Lunchmusik i Götene kyrka

Lunchmusik i Götene kyrka är perfekt för dig som vill koppla av en stund under lunchen och samtidigt lyssna på sång och musik. Efteråt har du möjlighet att äta gemensam lunch i Götene församlingshem. Föranmälan till den efterföljande lunchen görs dagen innan.
Lunchpris: 75 kronor/person

Program våren 2025
6 mars kl. 12:00 i Götene kyrka
3 april kl. 12:00 i Götene kyrka
15 maj kl. 12:00 i Götene kyrka

Dags att ta bort *gravlyktan*

Äntligen är den efterlängtade våren här. Nu ska gravlyktorna plockas bort och ersättas av fina vårblommor.

Om vädret tillåter kommer vårblommor från Lundsbrunns handelsträdgård att planteras på kyrkogårdarna under vecka 15.

Kyrkogårdsförvaltningen påminner om att senast den 1 april ska gravlyktorna tas bort från gravarna.

Pst! Gravlyktorna får inte förvaras bakom gravstenen.

Fråga prästen!

Prästen Mikael Kjell svarar på läsarnas frågor som rör tro och diakoni.
Skicka din fråga till Fråga prästen, Svenska kyrkan Götene pastorat, Skolgatan 1 533 31 GÖTENE eller till **gotene.pastorat@svenskakyrkan.se**
Märk din läsarfråga med: "Fråga prästen".

Hej! Måste man vara kristen för att gå med på en pilgrimsvandring? /Hans

Hej Hans! Nej, man behöver inte vara kristen för att pilgrimsvandra. Och man kan göra det på olika sätt. Pilgrimens nyckelord: frihet, enkelhet, tystnad, bekymmerslöshet, långsamhet, andlighet, delande som ofta används är på många sätt allmänmänskliga. Samtidigt har ofta vandringar vi anordnar en tydlig kristen prägel, genom vandringens tema, andakter, reflektioner m.m. Detta utgör en värdefull ram för oss. Men inom den ramen är meningen att var och en ska få utrymme för sina egna tankar och frågor i frihet. Vi möts till samtal och delande och bidrar var och en utifrån egna behov och erfarenheter så mycket var och en vill. Till fördjupning och nya upptäckter.
Vi är inte färdiga, vi är på väg....

Varför går man pilgrimsvandring och hur går det till? /Anna S

Hej Anna! Det finns många olika drivkrafter att pilgrimsvandra och det finns många olika sätt att göra det. Det gemensamma är att det finns någon form av vandring/rörelse och att man har en längtan efter att det ska hända något på insidan. Man kan vandra själv och forma det på sitt eget sätt eller man kan gå tillsammans med andra på en arrangerad vandring. För de allra flesta är naturupplevelsen och att få röra på sig viktigt. Många upplever en värdefull frihet när man vandrar. Gemenskap är också viktig: Det är ofta lätt att samtala när man går och om man vandrar en hel dag växer gemenskap. När vi ordnar vandringar i kyrkan handlar det också om att få impulser och tid att reflektera över livet och kristen tro. Pilgrimsvandringen ger nya perspektiv på den kristna tron och Bibelns texter.

Kalender för perioden 1 mars - 31 maj 2025

Med reservation för ändringar! Upplysningar om kommande gudstjänster och Götene pastorats utbud för alla åldrar hittar du via **appen Kyrkguiden** och i kalendern via **www.svenskakyrkan.se/gotene** Du kan även kontakta oss via **telefon 0511-285 00**

MARS

Fastlagssöndagen

Söndag 2 mars
11:00 Mässa kaffe & semla
Götene församlingshem
Medverkan: Kören Våghalsarna

11:00 Gudstjänst kaffe & semla
Pastoratsgården Källby

14:30 Kaffe & semla **Gudstjänst**
Forshems kyrka
Medverkan: Husaby/Ledsjö kyrkokör

15:00 Kaffe & semla **Gudstjänst**
Sils församlingshem

Tisdag 4 mars
08:30 Morgonmässa
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 5 mars
18:30 Askonsdagsmässa
Götene kyrka

Torsdag 6 mars
12:00 Kyrklunch med andakt
Pastoratsgården Källby
Lunchpris: 75:-/person

18:00 Bön i Taizéanda
Husabygården

1:a söndagen i fastan

Söndag 9 mars
11:00 Mässa
Götene kyrka

11:00 Gudstjänst
Ledsjö kyrka

18:00 Gudstjänst
Forshems kyrka

18:00 Gudstjänst
Pastoratsgården Källby
Medverkan: Götene kyrkokör

Tisdag 11 mars
08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

12:00 Kyrklunch med andakt
Hangelösa bygdegård
Lunchpris: 75:-/person

Onsdag 12 mars
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

Torsdag 13 mars
12:00 Kyrklunch med andakt
Pastoratsgården Källby
Lunchpris: 75:-/person

2:a söndagen i fastan

Söndag 16 mars
11:00 Gudstjänst
Källby kyrka

11:00 Gudstjänst
Forshems kyrka
Efterföljande sopplunch

18:00 Gudstjänst
Ledsjö kyrka

18:00 Mässa
Götene kyrka

Tisdag 18 mars
08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 19 mars
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

Torsdag 20 mars
12:00 Kyrklunch med andakt
Pastoratsgården Källby
Lunchpris: 75:-/person

18:00 Bön i Taizéanda
Husabygården

Jungfru Marie bebådelsedag

Söndag 23 mars
11:00 Gudstjänst kaffe & våffla
Götene församlingshem
Medverkan: Götene kyrkokör

11:00 Mässa kaffe & våffla
Forshems kyrka

15:00 Kaffe & våffla **Gudstjänst**
Pastoratsgården Källby

16:00 Gudstjänst kaffe & våffla
Sils församlingshem

Tisdag 25 mars
08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 26 mars
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

Torsdag 27 mars
12:00 Kyrklunch med andakt
Pastoratsgården Källby
Lunchpris: 75:-/person

4:e söndagen i fastan

Söndag 30 mars
11:00 Gudstjänst
Götene kyrka

11:00 Mässa
Ledsjö kyrka
Medverkan: Kör

18:00 Gudstjänst
Forshems kyrka
Medverkan: Kör

18:00 Gudstjänst
Pastoratsgården Källby

APRIL

Tisdag 1 april
08:30 Morgonmässa
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 2 april
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

Torsdag 3 april
12:00 Kyrklunch med andakt
Pastoratsgården Källby
Lunchpris: 75:-/person

18:00 Bön i Taizéanda
Husabygården

5:e söndagen i fastan

Söndag 6 april
11:00 Mässa
Kestads kyrka

11:00 Gudstjänst
Skälvums kyrka

18:00 Gudstjänst
Skeby kyrka

18:00 Gudstjänst
Kinne-Vedums kyrka

Tisdag 8 april
08:30 Morgonbön
Greppagården Fullösa
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 9 april
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

Torsdag 10 april
12:00 Påskbord med andakt
Pastoratsgården Källby
Påskbord pris: 150:-/person
Föranmälan senast 4/4 via
tel. 0511-285 43

Palmsöndagen

Söndag 13 april
11:00 Mässa
Pastoratsgården Källby

11:00 Gudstjänst
Götene kyrka
Medverkan: Kören Våghalsarna

18:00 Gudstjänst
Hönsäters kapell

18:00 Gudstjänst
Sils församlingshem

Måndag 14 april
19:00 Passionsandakt
Forshems kyrka

Tisdag 15 april
08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

19:00 Passionsandakt
Forshems kyrka

Onsdag 16 april
19:00 Passionsandakt
Forshems kyrka

Skärtorsdagen

Torsdag 17 april
19:00 Skärtorsdagsmässa
Västerplana kyrka

19:00 Skärtorsdagsmässa
Götene kyrka

19:00 Skärtorsdagsmässa
Ova kyrka

19:00 Skärtorsdagsmässa
Källby kyrka

Långfredagen

Fredag 18 april
11:00 Gudstjänst
Forshems kyrka

11:00 Gudstjänst
Skälvums kyrka
Medverkan: Kör

15:00 Gudstjänst
Broby kapell

18:00 Gudstjänst
Kinne-Vedums kyrka
Jesu sju ord på korset. Damer ur kyrkokören sjunger 'Jesu sju ord' av Jerker Leijon

Lördag 19 april
23:30 Påsknattsmässa
Husaby kyrka (start vid Sankt Sigfrids källa)

Påskdagen

Söndag 20 april
11:00 Mässa
Holmestads kyrka
Medverkan: Götene kyrkokör

11:00 Gudstjänst
Hangelösa kyrka
Medverkan: Diskantkören Pix och Barnkören Pax

18:00 Gudstjänst
Ledsjö kyrka
Medverkan: Husaby/Ledsjö kyrkokör

18:00 Ekumenisk gudstjänst
Medelplana kyrka

Annandag påsk

Måndag 21 april
11:00 Mässa
Vättlösa kyrka

18:00 Gudstjänst
Kinne-Kleva kyrka

Tisdag 22 april
08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 23 april
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

Torsdag 24 april
12:00 Kyrklunch med andakt
Pastoratsgården Källby
Lunchpris: 75:-/person

Söndag 27 april
11:00 Mässa
Götene kyrka

11:00 Gudstjänst
Skälvums kyrka

18:00 Gudstjänst
Skeby kyrka

18:00 Gudstjänst
Fullösa kyrka

2:a söndagen i påsktiden

Tisdag 29 april
08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

MAJ

Söndag 4 maj
11:00 Medeltidsgudstjänst
Götene kyrka

11:00 Mässa
Källby kyrka

16:00 Musikgudstjänst
Husaby kyrka

18:00 Gudstjänst Vitsippsöndag
Medelplana kyrka
Medverkan: Erland Svenungsson och Kinnekullekören

3:e söndagen i påsktiden

Tisdag 6 maj
08:30 Morgonmässa
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 7 maj
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

Torsdag 8 maj
12:00 Kyrklunch med andakt
Pastoratsgården Källby
Lunchpris: 75:-/person

Söndag 11 maj
11:00 Mässa
Kinne-Vedums kyrka
Välkomnande av Susanna Neander

11:00 Gudstjänst
Ledsjö kyrka

18:00 Musikgudstjänst
Hangelösa kyrka
Medverkan: Diskantkören Pix och Barnkören Pax

18:00 Gudstjänst
Hönsäters kapell

4:e söndagen i påsktiden

Tisdag 13 maj
08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 14 maj
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

Söndag 18 maj
11:00 Mässa
Forshems kyrka
Sopplunch 60:-/person

11:00 Gudstjänst
Källby kyrka

18:00 Gudstjänst
Ova kyrka

5:e söndagen i påsktiden

18:00 Musikgudstjänst
Holmestads kyrka
Medverkan: Götene kyrkokör

Tisdag 20 maj
08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 21 maj
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

Lördag 24 maj
11:00 Mässa med konfirmation
Holmestads kyrka

14:00 Mässa med konfirmation
Holmestads kyrka

Bönsöndagen

Söndag 25 maj
11:00 Gudstjänst
Kinne-Kleva kyrka
Medverkan: Cantabile

11:00 Mässa med konfirmation
Holmestads kyrka

14:00 Mässa med konfirmation
Holmestads kyrka

Tisdag 27 maj
08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Frukostpris: 40:-/person

Onsdag 28 maj
18:30 Vardagsmässa
Götene kyrka

19:30 Taizégudstjänst
Husaby kyrka

Kristi himmelsfärds dag

Torsdag 29 maj
08:00 Gökotta*
Munkängarna

08:00 Gökotta*
Broby kapell

08:00 Gökotta*
Bjurums kyrkoruin Vättlösa

19:30 Taizémässa
Husaby kyrka

Fredag 30 maj
19:30 Taizégudstjänst
Husaby kyrka

Lördag 31 maj
18:00 Musikgudstjänst
Husaby kyrka

* Ta med egen stol och fikakorg

Du hittar alltid vår predikotur via:
- Kalendern via www.svenskakyrkan.se/gotene
- Kalendern i appen Kyrkguiden
- Affisch på anslagstavlor vid kyrkor och församlingshem
- Flyer (månadsvis) som du kan ta med hem finns i kyrkor och församlingshem
- Inlägg via Facebook och Instagram
- Veckoannons i Götene tidning

Sedan drygt ett år annonseras inte predikotur i Nya Lidköpingstidningen pga ökade kostnader och mycket begränsat utrymme.

Kyrkoval 2025

8-21 september

Var med och påverka Svenska kyrkan

Kyrkovalet är viktigt eftersom Svenska kyrkan är en demokratisk folkkyrka som är beroende av människors engagemang. I kyrkovalet har du och andra möjlighet att påverka.
När du blir vald inom Svenska kyrkan är du med och bestämmer vad kyrkan ska göra de kommande fyra åren. Det handlar framför allt om tre olika områden:
• Vad kyrkan ska göra – den strategiska inriktningen
• Vad det får kosta – budgeten och resursfördelning
• Hur den grundläggande uppgiften ska bedrivas – att följa upp och utvärdera den grundläggande uppgiften: att fira gudstjänst, undervisa i och berätta om kristen tro, och att möta och hjälpa utsatta människor.

Om du blir invald gäller det en hel mandatperiod, alltså fyra år. Det är tiden fram till nästa val. Om du inte blir invald på valdagen kan det hända att du utses till ledamot eller ersättare vid ett senare tillfälle, till exempel för att ersätta någon som flyttat.

Det här krävs för att kandidera i kyrkovalet
Du behöver:
- vara medlem i Svenska kyrkan
- vara döpt eller vara eller ha varit förtroendevald
- ha fyllt 18 år senast på valdagen
- vara kyrkobokförd i en församling i Sverige.

Uppfyller du kraven för att ställa upp i kyrkovalet är nästa steg att kontakta en befintlig nomineringsgrupp att kandidera för eller att bilda en ny nomineringsgrupp.

Här kan du läsa mer om Kyrkovalet **www.svenskakyrkan.se/kyrkoval**

Kandidera i Götene pastorat
Känner du för att kandidera till kyrkovalet eller har du frågor som rör kyrkovalet i Götene pastorat?

Kontakta oss om du har frågor!
Gunnar Jansson tel. 070-541 02 71
ogbjansson@telia.com
Hanna Brännlund tel. 076-852 09 48
hanna.brannlund@svenskakyrkan.se

Kyrkor märkta med Blue Shield

Den 14 maj 1954 antogs Konventionen om skydd av kulturegendom i händelse av väpnad konflikt, kallad 1954 års Haagkonvention. Att avsiktligt skada och förstöra kulturegendom under krig strider mot Haagkonventionens bestämmelser och därmed folkrätten, men trots det används kulturarv som frontlinje i konflikter.
Arkeologiska miljöer, monument, samlingar och religiösa byggnader – som sammantaget utgör ett folks kollektiva minne och identitet – förstörs för att undergräva den psykologiska motståndskraften eller plundras för vinning.
Nationella Blue Shield-kommittéer har än så länge bildats i närmare 40 länder. Arbetet bedrivs på ideell basis och medlemmarna består vanligtvis av kulturarvsinstitutioner. I ljuset av säkerhetsläget i Europa behöver kunskapen om kulturarvets betydelse och utsatthet i krig stärkas.

Organisationens namn kommer från användningen av den blå sköld som enligt konventionen kan användas för att märka och därmed skydda kulturegendom i väpnade konflikter. I Sverige är utmärkningen ett statligt ansvar som hanteras av länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet.
Länsstyrelserna ansvarar för urvalet av den kulturegendom som ska märkas ut inom varje län och Riksantikvarieämbetet fattar sedan beslut om tillstånd att använda emblemet, den blåvita skölden.

Kyrkor som är Blue Shield-märkta
Forshems kyrka, Götene kyrka, Husaby kyrka (även biskopsborgen och S:t Sigfrids källa), Kinne-Vedums kyrka, Skälvums kyrka och Västerplana kyrka.

Läs mer om Blue Shield-märkning via **www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland**

Välkommen till mötesplatser och arrangemang våren 2025

Onsdagsträffen i pastoratsgården
5 mars kl. 14:00 - Förbi broar och vackra vyer genom ett sommarfagert Frankrike. Bilder och reseskildring från Frankrike, sommaren 2024 med Monika Hedlund och Lasse Johansson.
2 april kl. 14:00 - Auktion till förmån för ACT Auktionsutropare: Anita Nilsson Ingvarsdotter

Påskbord med andakt

Torsdagen den 10 april kl. 12:00
Plats: Pastoratsgården Källby
Pris påskbord: 150 kronor
Föranmälan senast 4/4 till Josefine tel. 0511-285 43

Vårrundan 3 och 4 maj
Upplev det blommande platåberget Kinnekulle med Vänern som närmsta grannen.
Flera kyrkor är öppna för besök och visning under Vårrundan.
Hela programbladet med hålltider för alla aktörer finns via webbsidan
motesplatskinnekulle.se/varrundan

Kvällscafé i Sils församlingshem
Kvällscafé arrangeras torsdagskvällar kl. 18:00-20:00
Då och då gästas Kvällscafé av föredragshållare.

13 mars kl. 18:30

Inspirationsföreläsning
'Odlad mångfald - bevarande av kulturarvssorter inom odling'.
Försäljning av bok och fröer
Medverkan: Martin Green

27 mars kl. 18:30
18:30 Mellokväll med schlager-Owe
Musik, glitter och glamour när Owe berättar anekdoter och annat utifrån sitt mellointresse.
Medverkan: Owe Larsson

Hjärtstartare
Nu finns det hjärtstartare utanför Forshems församlingshem, Götene församlingshem, Husabygården, Pastoratsgården i Källby, Sils församlingshem och vid kyrkogårdsförvaltningens expedition i Götene.

Familjekväll i pastoratsgården i Källby
Kvällen börjar med en gemensam kvällsmat, följt av en andakt och efter det blir det pyssel. Föranmälan krävs till kvällsmaten. (uppge ev. matallergi)
19 mars kl. 17:30 - föranmälan senast 14/3
14 maj kl. 17:30 - föranmälan senast 9/5
Föranmäl via gotene.barnounga@svenskakyrkan.se

Torsdagskväll i Forshems församlingshem
13 mars kl. 19:00 - Vårsoaré *(förköpsbiljetter)*
3 april kl. 18:00 - Josefine Thor och Patrik Fromell berättar om planerna för Österplana kyrka
8 maj kl. 18:00 - Infektionsläkare Lars Ljungström från Skövde berättar som sina insatser i Kenya och Ukraina

Kreativ gemenskap

Välkommen till vårens träffar
25 mars och 29 april
Plats: Pastoratsgården i Källby
Tid: 14:00-16:00

Förhandstips!
Trädgårdscafé vid *pastoratsgården Källby*

Vid regn flyttas trädgårdscafé in i pastoratsgården
22 maj, 5 juni, 12 juni och 19 juni
Tid: 14:00-16:00

Valborgskören

3 övningstillfällen 1 framträdande!

Övningsdagar
Tisdag 25 mars kl. 18:30-20:00
Onsdag 9 april kl. 18:30-20:00
Tisdag 22 april kl. 18:30-20:00

Vi sjunger in våren vid Källby hallar den 30 april

Vill du vara med? Anmäl dig!
Skicka en e-post med dina **kontaktuppgifter** (för- och efternamn, mobilnummer och e-post) samt **vilken stämma du brukar sjunga** till körledare: **emil.persson@svenskakyrkan.se** för att anmäla dig!

Fig. 5

Fig. 6a

Fig. 6b

Fig. 7

Fig. 8

Kyrkogårdens historia i stora drag del 2 av 4

Den allmänna regeln i Europa var också att kyrkogården med kyrkobyggnaden gav asyl på omkring en månad åt brottslingar, då oftast dråpsmän, som avvaktade tingets dom. Blodshämnd genom offrets ätt (eller klan) var då i högsta grad levande. I Sverige vet vi bara att Gotlands tre tredingskyrkor var asylkyrkor, men antagligen kunde även de flesta andra fungera som sådana.

Inom denna mur till kyrkogården skedde de kristna begravningarna, även om undantag gjordes för avrättade och självspillingar, alltså sådana som hade begått självmord. Sannolikt gällde detta också sådana som var främlingar och inte hade dokumenterat sin kristna tro. Men det hände att de ändå fick sin sista viloplats inom bogården. Om så skedde kunde en särskild ingång göras till kyrkogården. Från senare tid finns ett sådant hål i muren (kallad stätta) bevarat vid Kvinnestads kyrka i södra Västergötland.

Inhägnaden kallades i senare tid bogårdsmur om den bestod av sten. Ibland kunde den uppåt landet se ut som en försvarsmur och vara försedd med ett spån- eller brädklätt sadeltak. Men det var ingalunda alltid fallet ens där. Ännu fram till den anlagda branden 2001 hade Södra Råda kyrka nära Gullspång en inhägnad av trä **(Fig. 5).** Den är ännu delvis bevarad efter denna brand, lite närmare kyrkan än den ursprungliga. Den finns fortfarande kvar från historisk tid kring Brandstorps kyrkogård i Västergötland (men nu i Jönköpings län, **(Fig. 6a, 6b).** Denna inhägnad kunde även kallas balk(e), kyrkbalk. Den hade också ett tak. Det kunde finnas flera iordninggjorda ingångar till kyrkogården, oftast en i vardera väderstrecket. Ingången till det heliga rummet skulle vara särskilt markerad som gräns mot världen utanför. Dessa kallades stigluckor. Huvudingången till kyrkogården i söder bestod av någon form av port, i flera fall ganska ståtliga **(Fig 7, 8)** och ibland till och med försedda med ett större rum högst upp. I Västergötland var de ganska blygsamma **(Fig. 9, 10).** Besökarna kunde separeras i kvinnor och män redan vid ingången till kyrkan. Då gick de förra in i den norra portalen och de senare in den södra. Regeln var att det inte fanns kyrkbänkar utom vid väggarna. Då stod kvinnor och män på var sin sida under hela gudstjänsten.

(Fig. 5-10), Södra Råda, Brandstorp, Vendel, Trönö, Rådene och Skälvum.

Kvinnor och män för sig

Denna separation gjordes också vid begravningar. I den norska lagen för Eidsivatinget (Oplandene kring Eidsvoll på höjd med norra Värmland står det i kristenrätten från ca 1150: ”karlmenn skulu liggia firi sunnan kirkiu en konor firi nordan.” Man har genom benforskning (osteologi) fastställt könet på de döda på flera undersökta tidigmedeltida kyrkogårdar och det har verkat stämma för det mesta i Nordeuropa.

Bevarandeförhållandena är viktiga. Det bör finnas gott om kalk i berggrunden. Särskilt är det känt från Västerhus kapell på Frösön i Jämtland. Detta landskap var då visserligen norskt men kyrkligt tillhörde det Uppsala rkestift. Det lilla kapellet avsågs få samma utseende som de klassiska västgötska kyrkorna från 1100-talet, med torn, långhus, kor och absid (som dock aldrig blev färdig). Någon äldre träkyrka har inte påträffats.

Detta är den mest omfattande undersökningen av en hel lokal befolkning på landsbygden i Norden. Orsaken var att flygvapnets flottilj F4 år 1952 behövde en förlängd landningsbana och samtliga gravarna fick tas bort. Från 1000-talet fram mot 1400-talet hade 364 individer begravts. Barnadödligheten var särskilt påfallande. Inte mindre än 184 barn hade dött före 7 års ålder. Det kanske var ännu värre. Det är nämligen att märka att spädbarns skelett är så svaga att de helt kunde ha försvunnit eller blivit osynliga, trots att centrala Jämtland är mycket kalkrikt. Vidare var 27 mellan 47 och 14 år, 14 mellan 14 och 20, 69 mellan 20 och 40, 65 mellan 40 och 60 och bara 5 individer omkring 60 år. Det låter visserligen slående just med barnadödligheten men man kan ändå se att denna befolkning mestadels har varit i hyfsad balans, det vill säga den har varit ungefär densamma under lång tid utan våldsamma svängningar. Undantaget bör förstås vara digerdöden omkring 1350.

Resultatet av undersökningarna blev till en doktorsavhandling av Nils-Gustaf Gejvall som därmed blev en av dem som inledde vetenskapsgrenen arkeologisk osteologi (antropologi) i Sverige. Den har haft stor betydelse för all arkeologi. Inte minst nu när fossilt dna kan extraheras ur ben!

Undersökningen ledde också till andra frågor. Kvinnorna hade alltså begravts norr om kyrkan och männen söder om den. Det påminner om uppdelningen inne i kyrkan som skedde på samma sätt. Man har länge uppfattat det så att det då ansågs vara det ondas hemvist och därmed skulle kvinnorna ha värderats lägre än männen. Men även om denna föreställning om nordriktningen är gammal och delvis hednisk blev den snarast viktig först under protestantisk tid. I själva verket motiverades uppdelningen i kyrkan på att kvinnors vänstra sida stod under Mariafiguren på korväggen medan männens högersida identifierade med skulpturen av ett manligt helgon vid det högra fältet. Inte sällan var det just denna kyrkas skyddshelgon som också gav kyrkobyggnaden dess namn (S:t Olof, S:t Erik, S:t Nikolaus etc). I sen medeltid begravs oftast ett gift par, man och kvinna tillsammans, så att säga familjevis. Det finns de som anser att detta markerar att kvinnan efter hand fått en sämre och mindre jämlik ställning. Inte osannolikt, faktiskt. **(Fig. 11)**

Text och bild:
Christer Westerdahl,
Professor emeritus

I nästa utgåva av församlingstidningen Liljebladet fortsätter artikelserien.

Fig. 9

Fig. 10

25-års jubileum i Husaby på pingst

I juni år 2000 firades tusen år av kristenhet i Sverige med ett ekumeniskt jubileum i Husaby, Tusenårsfesten. I samband med firandet invigdes Tusenårsaltaret som byggts av stenar från samtliga församlingar i Skara stift. 2025 är det 25-år sedan denna högtid och det kommer att firas i Husaby vid Tusenårsaltaret den 8 juni 2025 kl. 15:00 med mässan ”Toner från en Källa” av Jerker Leijon och Susanne Rikner, som var en mässa som var ett beställningsverk till Tusenårsfesten och som firats varje pingst sedan dess. Den 8 juni kommer mässan att framföras i sin helhet, med kör och instrumentalister. Biskop emeritus Åke Bonnier och textförfattarinnan prosten Susanne Rikner medverkar.

© Airgil Daviss

Läs mer
om biskop
Ulricas motto och
biskopsvapen här:

Biskopen leder stiftet

Biskopen är stiftets främsta andliga ledare. Biskopen leder domkapitlet som har tillsynen över prästerna och diakonerna och som ordförande i stiftsstyrelsen företräder biskopen kyrkans demokratiska uppbyggnad. Med hjälp av stiftskansliet vill biskopen inspirera församlingarna i deras arbete.

Rent praktiskt har biskopen en rad olika sysslor. Att göra visitationer i pastoraten är en viktig uppgift. En annan uppgift är att ha kontakt med präster och diakoner, både nuvarande och blivande. Prostarna är biskopens kontaktperson i respektive kontrakt.

Utöver visitationerna gör biskopen en rad besök i stiftets pastorat, bland annat för att ta emot kyrkoherdar eller för att medverka i andra sammanhang. Därtill kommer en stor mängd möten och sammanträde där biskopens medverkan är önskvärd.

En biskop får också räkna med att vara aktiv utanför stiftets gränser. Både på riksplanet och i kyrkans utlandsarbete har alla biskopar olika uppgifter.

Ulrica Fritzon är 84:e biskopen i Skara stift
Ulrica Fritzson vigdes till biskop i Skara stift söndagen den 22 september 2024 i Uppsala domkyrka.

Skara stift, som är Sveriges äldsta stift, har en biskopslängd som sträcker sig tillbaka till Thurgot som intog biskopsstolen redan 1014. Det innebär att biskop Ulrica är Skara stifts 84:e biskop.

Världen behöver din kärlek
Varje biskop har ett motto och ett vapen. Biskop Ulricas förklarar sitt motto och varför vapnet är komponerat som det är.
- Med mottot, ”Världen behöver din kärlek” (Sv psalm 96) vill jag lyfta fram hur vi som människor och kyrka är kärl för Guds kärlek. Vi ska tjäna evangelium, gå fredens och kärlekens väg, för och med varandra och skapelsen. Att vara tjänare åt evangelium är att ta emot och räcka Guds nåd i ord och handling, sätta vårt gemensamma liv på jorden och Guds frälsningsplan med världen, först. Kyrkan framträder när evangeliet förkunnas och förverkligas. Världen behöver din kärlek, strömmande genom oss.

I mitt biskopsvapen finns det en duva och hjärtan i en ring. Duvan är en symbol för hopp och fred och Guds löfte att aldrig överge oss. I första Mosebok (1 Mos 8:8-11) släpper Noa ut en duva för att se om vattnet som dränkt jorden har sjunkit undan. När duvan återkommer en andra gång har den en färsk olivkvist i näbben, tecknet på att det finns fast mark på jorden. Detta är för mig en viktig påminnelse om hur vi, särskilt i de svårare stunderna i livet, kan bära hopp om liv åt varandra så att vi kan leva med varandra, oss själva och skapelsen.
Jesus är vår fred (Ef 2:14), honom ska vi följa, han ska ”styra våra fötter” in på fredens väg (Luk 1:79). Över hela jorden är duvan en påminnelse om fredens livsviktiga budskap.
Duvan är också en bild för den Heliga Anden, Guds skapande närvaro i världen.

© Michael Hjelt

Jesus talar om Anden som ”hjälparen som ska vara hos er för alltid” (Joh 14:16). Gud överger oss aldrig.

Hjärtana i ring är en bild för försoning. Hjärtat kan liknas vid det innersta i människan. Människor i en cirkel uttrycker vårt ömsesidiga beroende - detta som är utgångspunkten för det försoningsarbete vi människor kan hjälpa varandra med. Hjärtana symboliserar också andan av ”tillsammansskap” som finns i Skara stift. Inuti hjärtana syns Skara stifts stjärna, ett uttryck för min kärlek till stiftet.

Biskop Ulricas vapen är ritat av vapenmålare Ronny Skov Andersen efter skisser av heraldiker Claus K Berntsen.

Act Svenska kyrkans återkommande kampanjer är en chans att tillsammans synliggöra viktiga frågor för en rättvis värld. Det handlar både om att samla in pengar till det internationella arbetet och att engagera och skapa opinion.

Årets Fasteaktion inleds på fastlagssöndagen den 2 mars och pågår fram till palmsöndagen den 13 april.

Varje dag slås människors liv i spillror av krig och katastrofer. När konflikter och klimatkriser drabbar världen behöver vi agera. I årets Fasteaktion ”Från dina händer till där det händer” lyfter vi Act Svenska kyrkans arbete i katastrofer och uppmanar samtidigt till handling här hemma.

Stöd Act Svenska kyrkans arbete genom att swisha till **9001223.** Skriv **AKUT** i meddelandefältet.
Acts katastrofinsatser pågår på flera platser i världen. Din gåva används där den behövs mest. Du kan även ansöka om att bli månadsgivare via **www.svenskakyrkan.se/act**

Pastorsexpeditionen

Vi svarar på frågor som rör gudstjänst, andakt, dop, konfirmation, vigsel, körsång, mötesplatser, verksamheter, lokalbokning och guidning i kyrkor.

Skolgatan 1 533 31 GÖTENE
www.svenskakyrkan.se/gotene
gotene.pastorat@svenskakyrkan.se
0511-285 00

Öppettider
Mån, Tis, Tors kl. 09-12 och 13-15

Kyrkogårdsförvaltningen

Vi svarar på frågor som rör begravningsverksamheten; kyrkogårdarna, gravar, begravning, gravplatser, urnsättning, minneslund, askgravplats, gravskick, gravrättsinnehavare, gravstenssäkring och gravsättningsformer.

Runstensgatan 1 533 31 GÖTENE
www.svenskakyrkan.se/gotene/kyrkogardsforvaltningen
gotene.kgf@svenskakyrkan.se
0511-285 50

Öppettider
Mån, Tis, Tors kl. 09-12 och 13-15 Ons, Fre kl. 09-12

Vikarierande kyrkoherde Leif Nordlander 0511-285 13 leif.nordlander@svenskakyrkan.se

Ovan visas generella öppettider. Information om avvikande öppettider via **www.svenskakyrkan.se/gotene/kontakt**

Svenska kyrkan Götene pastorat behandlar personuppgifter enligt GDPR. Mer information om GDPR finns via **www.svenskakyrkan.se/gotene/gdpr**